

מבחן במבוא למשפט עברי תש"ע מועד א – ד"ר יובל סיני

הערות כלליות:

חומר סגור- אין להכניס כל חומר עזר.

זמן המבחן – שעתיים וחצי.

יש הגבלה של עמודים, וכל חריגה לא תיבדק.

שאלה ראשונה (30% עמוד וחצי):

ביחס לאפשרות הכניסה לביתו של החייב לצורך גביית החוב לטובת הנושה חלה התפתחות במהלך הדורות: הציגו את ההלכה התלמודית בסוגיה זו ותארו את השינוי שחל בהלכה בתקופה שלאחר התלמוד. בתשובתכם ציינו את הדרכים השונות בהן נקטו גדולי הפוסקים (גאונים, רי"ף, רמ"ה ורבינו תם) בבואם לאפשר לנושה דרכים יעילות לגבות את חובו מהחייב.

שאלה שנייה (30% עמוד):

עמדו על שלושה הבדלים יסודיים בין העיקרון של "כבוד האדם וחירותו" (שבמשפט הישראלי) לבין העיקרון של "כבוד הבריות" (כפי שהוא מופיע במקורות ההלכה היהודית). פרטו והוכיחו טענותיכם בעזרת דוגמאות מן המקורות.

שאלה שלישית (40% שנים וחצי עמודים):

- א. בסכסוך בין שני בעלי מקרקעין שכנים, שמשון ויובב, השתמש יובב בכוח תוך כדי גרימת נזק רכוש לשמשון חברו כדי להחזיר לעצמו את החזקה בחלק מן המקרקעין הגובלים שלטענתו שמשון החזיק בהם עד עתה שלא כדין. בית המשפט המחוזי הורה על סילוק ידו של יובב בטענה שהוא עשה דין לעצמו שלא כדין. יובב מעוניין לערער לבית המשפט העליון על פסק הדין האמור והוא מבקש ממך, כמומחה למשפט עברי, לכתוב לו חוות דעת מנומקת ומפורטת המתארת את פסק הדין המשוער במקרה האמור לפי מקורות המשפט העברי. האם לאור המשפט העברי יש מקום לערעור או שמא צדק בית המשפט המחוזי בדינו? (20%)
- ב. לאחר פסק הדין של ביהמ"ש המחוזי, המתואר בסעיף א, הפסיק יובב מלהחזיק במקרקעי שכנו שמשון. ואולם יובב הציב סולם בשטחו של שמשון שבאמצעותו הוא טיפס וקטף פירות מעצים של יובב שניתן לקטוף את פירותיהם בנוחות רק משטחו של שמשון. שמשון דרש מיובב להסיר את הסולם המצוי בשטחו. ואולם יובב ענה כי אין לשמשון זכות להסיר את הסולם, הואיל והצבת הסולם אינה גורמת לשמשון כל נזק, שהרי בין כה וכה שמשון לא משתמש בשטח זה. אתם מתבקשים לכתוב פסק דין מפורט ומנומק בסכסוך זה הנוגע לסולם בהסתמך על מקורות המשפט העברי. האם תפסקו לטובת שמשון או לטובת יובב? (20%)

בהצלחה!

